

empel. En Ledvogter — det var en Hjelpearbejder — ved en sønderjyds Station havde den lille Gerning at aabne og lukke Bommen 12 Gange om Dagen, men da Arbejdet strakte sig over 13 Timer, fik han Overarbejdspenge for de 5. Aftentimer og Helligdagstimer forhøjes med 100 pCt., og som Følge deraf fik denne Mand en Ugebetaling af 180 Kr., d. v. s. 9 360 Kr. om Aaret eller den samme Løn, som Stationsforstanderen i København, i Aarhus og i Esbjerg oppebærer. Se, saadanne Lønforhold er jo ganske urimelige. Det er formentlig et af de grelleste Eksempler, som her er meddelt mig, men der er adskillige, som peger i samme Retning, og jeg vil komplimentere Ministeren for offentlige Arbejder for hans Bestræbelser for at sætte en Stopper for den Slags Meningsløsheder. Jeg haaber, de skal krones med Held. Overhovedet erkendes det jo af Embedsmændene i alle Etater, at 8 Timers Dagens Indførelse har haft lidet heldige Virkninger og i mange Tilfælde er meningsløs indenfor Stats-tjenesten, fordi det d'r i mange Tilfælde er umuligt at sammensætte en effektiv sammenhængende Arbejdstid paa 8 Timer. Det er muligt, at det virker særlig uheldigt indenfor Postvæsenet. Nu hørte jeg nok, at det ærede Medlem Hr. Rode i Gaar i meget højtidelige Vendinger advarede Venstre mod at bryde Princippet om den 8 Timers Arbejdsdag. Vi agter ganske sikkert ikke at bryde Staven i al Almindelighed over den 8 Timers Arbejdsdag. Vi erkender, at naar Talen er om legemligt Arbejde, vil 8 Timers Arbejde i saare mange, maaske de allerfleste, Tilfælde være tilstrækkeligt, men det, vi bryder Staven over, er den lidet skønsonne, lidet praktiske, alt for dogmatiske Maade, hvorpaa man har indført 8 Timers Arbejdsdagen paa een Gang og overalt, uanset om der er Grund til det eller ej, f. Eks. ogsaa i Etater, hvor der, som jeg sagde før, vanskeligt kan sammensættes en effektiv Arbejdstid paa 8 Timer. Og det er vi ikke alene om at bryde Staven over. Adskillige af det ærede Medlem Hr. Rodes Partifæller var forud for sidste Valg, da Kærligheden fra radikal Side til det socialdemokratiske System i det hele taget var betydeligt kølnet, enige med os om, at 8 Timers Arbejdsdagens Indførelse havde været lidet praktisk og lidet skønson. Jeg nævner saaledes, at det ærede Medlem Hr. Gamburg paa et Møde i Roskilde i September udtalte følgende, som jeg med den højtærede Formands Tilladelse skal citere: „Det er en stor Fejl, at 8 Timers Arbejdsdagen blev indført paa det Tidspunkt, og Arbejderne

bryder sig i Virkeligheden heller ikke om den.“ Ja, saadan var Opfattelsen hos adskillige radikale Venstremænd den Gang, og Udtalelser af denne Art vakte ogsaa en en vis Opmærksomhed fra Socialdemokratiets Side under Valgkampen.

Jeg ønsker til sidst at henvende et Par politiske Bemærkninger til det ærede Medlem Hr. Rode, hvis Veltalenhed i Gaar vældede gennem denne Sal i en Strøm, der var saa lang som Nilen og af samme Farve, nemlig gul. Det ærede Medlem var i Begyndelsen af sin Tale inde paa at undersøge Grundene til, at Ministeriet Zahle var forsvundet og Ministeriet Neergaard kommet til Magten. Det var efter det ærede Medlems Opfattelse sket ved en veritabel Konspiration, en Sammensværgelse, under hvilken det hverken skortede paa Aftenmøder, Udsendinge, skønne Damer eller Forrædere, mindre kunde ikke gøre det. Naar Cæsar styrtes, kan det kun ske ved en veritabel Konspiration, ved en Sammensværgelse. Jeg tror, at Grundene til Ministeriet Zahles Fald kan skildres mere træffende med jævne Ord. Ministeriet Zahle faldt simpelt hen, fordi Vælgerne var kede af det og havde været det længe. Ministeriet Zahle faldt først og fremmest, fordi Vælgernes overvejende Flertal var kede af det ærede Medlem Hr. Rodes politiske Metoder. Hvis nogen enkelt Episode har bidraget til at gøre dets Fald særlig haardt og voldsomt, tror jeg, det er den Episode, som udspillede sig paa „Politiken“s Redaktion den Nat, da det ærede Medlem hindrede „Politiken“ i at brændemærke Kneblingen af den Presse, som ikke vilde synge Generalstrejkens Pris. Det ærede Medlem foretog dette Skridt for, som han selv sagde, at bevare den nære Forbindelse med Socialdemokratiet. I denne Handling og dens Motivering har man det ærede Medlems Politik i en Sum. Den nære Forbindelse med Socialdemokratiet. Det var den Gang, i den Situation, alt for det ærede Medlem. For den Forbindelse ofrede han selve Pressefriheden. Paa denne nære Forbindelse gik han til Valg og tabte. Hans eget Partis Vælgere havde nemlig ikke nær saa stor Begejstring for den nære Forbindelse med Socialdemokratiet, og et betydeligt Antal af dem fandt i hvert Fald denne Forbindelse for dyrt købt, paa Bekostning af Principper, som ikke kan ofres af et Parti, der vil kalde sig Venstre. Valgnederlagene i April og Juli var først og fremmest Nederlag for det ærede Medlems Politik. Men naar det er sagt, skal det ogsaa siges, at det var det ærede Medlem Hr. Rode, som opfandt den Parole, som standsede